

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version: Ketonen-Oksi, S. (2022) Nuoret mukaan tulevaisuutta rakentamaan. Futura 2, 67-68.

This is self-archived version of the original article (Final draft)

Nuoret mukaan tulevaisuutta rakentamaan

Limn ll Jarno, Hiltunen Elina, Dufva Mikko (2022): Suomen tulevaisuudet. Suuret kysymykset ja vastaukset. WSOY Kustannus. (334 sivua)  nikirja: lukija Ilkka Villi, kesto 9 t 35 min. Saatavilla myös e-kirjana.

Tammikuussa 2022 julkaistu *Suomen tulevaisuudet* on tietoperustaltaan ansiokas yleisteos, joka nostaa esille aikamme suurimpia haasteita sekä esittelee monia keinoja niiden ratkaisemiseksi. Kirjassa käsitellän, luku kerrallaan, ajankohtaisia huolenaiheita liittyen ilmastokriisiin ja luontokatoon, talouteen ja työn tulevaisuuteen, terveyteen ja terveydenhoitoon, yhteiskunnalliseen vakauteen, ja globaaliin keskinäisriippuvuuteen sekä pohditaan kattavasti niihin joko tarjolla tai kehitteillä olevia ratkaisuja.

Kirjailijatrion sinänsä jo runsaan tieto- ja kokemusp aoman ohella kirjan tietoperusta nojaa laajaan m aer n asiantuntijahaastatteluja (lähes 40 henkilö!). Myös käytetyn lähdekirjallisuuden m ar  on vaikuttava – ja etenkin e-kirjassa se on tuotu lähelle lukijaa, vain yhden klikkauksen p ah n verkkoaineistosta. Kaiken kaikkiaan kirja tarjoilee lukijoilleen kattavan kokonaiskuvan niistä lukuisista eri ilmiöistä ja näkökulmista, jotka toimintaympäristömme juuri nyt muokkaavat.

Alkusanoissaan kirjailijat korostavat kuinka "kirja kertoo nuorista ja samalla Suomen tulevaisuudesta", ja että "on t rkeer , että kuuntelemme, mitä nuorillamme on sanottavaa". Kirjan kerrotaan toimivan  nitorvena nuorten ajatuksille. Juuri nämä tavoitteet innostivat minua kuuntelemaan kirjan heti sen ilmestyttyä.

Kohti yhteistä p am ar 

Kirjassa todetaan toivon syntyvän yhteistyöstä ja edellyttävän ennen kaikkea ajattelumallien muutosta. Jaan tämän väitteen ehdoitta. Samalla uskon kirjan tarjoavan mitä oivallisimman tietopohjan tulevaisuususkon kasvattamiseen henkilöille, joiden suhde tulevaisuuteen tasapainoilee uskon ja epäilyksen välillä. Kirja soveltuu erinomaisesti myös niille vanhemmille, joille kirjan positiivinen perusvire auttaa heitä käsittelemän omia tulevaisuutta koskevia pelkojaan ja ep varmuuksiaan enemmän mahdollisuuksia korostavalla tavalla.

Valitettavasti tavoiteltu siltojen rakentaminen eri sukupolvien välille j e kirjassa varsin ohueksi. Esimerkiksi se, että kirjan sisällöt ovat rakentuneet lähes poikkeuksetta reilusti keski- n ylittäneiden asiantuntijoiden tuella, tekee kirjasta hieman oppikirjamaisen. Olisin toivonut tähän esitettyjä n kemysriittiin p lytt v , dialogisempaa lähestymistapaa, joka olisi samalla tuonut esiin nuorten omaa roolia ratkaisujen luomisessa. Kiinnostavia keskustelijoita olisivat voineet olla vaikkapa nuorten toimijuutta ja vaikuttamista yhteiskunnassa edistävien Nuoret Vaikuttajat -ohjelman ja Nuorten Suomi ry:n edustajat, tai muut tulevaisuuden vaikuttajiksi luokitellut nuoret. Huomiotta jäivät myös monet mediavaikuttajat ja kuntatoimijat, joilla olisi saattanut olla käytännönläheistä tietoa ja kokemusta nuorten tulevaisuususkoon vaikuttamisesta ja sitä tukevista palveluista.

Lisäksi olisin toivonut heti alkuun enemmän keskustelua nuorista. Esimerkiksi sosiaalialan, nuorisotutkimuksen ja kasvatustieteiden edustajien luomaa analyysia nuorten tulevaisuususkoon vaikuttavista yksilöllisistä, yhteisöllisistä ja yhteiskunnallisista taustatekijöistä. Tulevaisuuteen on kovin vaikea suhtautua positiivisesti, jos on vaikeaa selvitä edes tästä päivästä ja ellei ympärillä ole aikuisia, joiden kanssa puhua ongelmistaan. Kirjassakin mainitun Unicef Suomen tutkimuksen nojalla nämä haasteet ovat yhä yleisempiä, ja siten vaikuttavat jo lähtökohtaisesti nuorten tulevaisuususkon puutteeseen.

Itsekin uskon, että nuorten tulevaisuususkoon vaikuttavat lopulta melko yksinkertaiset, arjen perusturvallisuuteen, taloudelliseen hyvinvointiin ja yhdenvertaisuuteen elämässä pärjäämisen mahdollisuuksiin liittyvät kysymykset. Täten paras tapa tulevaisuususkon vahvistamiseen olisi auttaa nuoria ajattelemaan itsenäisesti, rohkaisten heitä sekä kyseenalaistamaan totuttuja normeja että luomaan niiden tilalle vaihtoehtoisia ratkaisuja. Samalla tulisi kiinnittää huomiota siihen, miten ja missä määrin nykyiset toimintamallimme tosiasiallisesti mahdollistavat tavoitellun ylisukupolvisen vuoropuhelun ja päätöksenteon.

Itse asiassa voisin hyvin kuvitella *Suomen tulevaisuudet* kuuluvan niihin kirjoihin, joiden kylkeen olisi hyvä rakentaa jonkinlainen tehtäväkirja tai "käyttöopas". Jotain sellaista, joka ruokkisi kaiken kirjassa ansiokkaasti esille nostetun tiedon prosessointia, kriittistä tarkastelua ja vaihtoehtojen pohtimista...? Tai ainakin linkkikokoelma lukijoiden oman tai heidän lastensa / lastenlastensa tulevaisuusajattelun harjoittamista tukemaan sopivista menetelmistä...?

Sanna Ketonen-Oksi
FT, futuristi, postdoc -tutkija
sanna@ketonenoksi.com

KÄSIKIRJOITUS